

رووه که گوئداره کان

رووه که گوئداره کان ئەو رووه کانەن که گوئیان ههیه، ههندیکی رووه ک گوئی گه وره یان ههیه و ههندیکی تریش گوئی بچووکیان ههیه.

گوئی گه وره و گوئی بچوک

گه وره ترین گوئی جیهان ناوی (رافتسیا ئالمۆدی)یه. ئەم گوئه تیره که ی ده توانیت یه ک مه تربیت و له و لاتی ئەندۆنیسیا گه وره ده بیت. گوئه بچووکه کان تیره که یان ده گاته چه ند میلیمه تریک. گوئی زۆر بچووکت بینوه؟ به نه رویی یان به زمانی کوردی چی پی ده لئین؟

رافتسیا ئالمۆدی، ونه؛ ئەنتۆنیا هوبه رت

رووه کی یه ک ساڤه و دوو ساڤه و فره ساڤه

رووه که گوئداره جیاوازه کان ده توانن ساڤیک، دوو ساڤ یان چه ند ساڤیک بژین.

پووه کی یه ک ساله

جۆره کانی ئەم پووه که تهنه یه ک سال ده ژین. تۆوه که له به هاردا چه که ره ده کات، و له هاویندا گۆل ده گریت و تۆوه دروست ده کات. کاتیکی که تۆوه کان له پایزدا کامل ده بن پووه که کانیش ده مرن. به هاری داها تۆوه کان چه که ره ده که نه وه و پووه کی تازه دروست ده که ن. به م جۆره پووه که نه ده لاین ده کی یه ک ساله.

توبیای شیرین

مرۆف ماوهی ۸۰۰۰ ساله پووه کی پاقله یه کان ده پوینیت، و جۆره شیرینه کانیشیان له پوژئاوای ناسیاوه ها تون.

پووه کی دوو ساله

گیزه ر پوه کیکی دوو سالیه و بو ماوهی دوو سال ده ژی. له سالی یه که مدا تۆوه که چه که ره ده کات و پاشان گه لا سه وزه کانی گه و ره ده بن و ده رده که ون. گه لا سه وزه کان خواردن بو ره که که دروست ده که ن. ره که که ش هه تا هاوینی داها تۆوه له ژیر زه ویدا ده مینیتته وه.

هاوینی داها تۆوه گۆل ده گریت و تۆوه دروست ده کات. کاتیکی تۆوه کانیا ن گه شه ده که ن و ده گه ن پووه که کان ده مرن. له گه ل ها تانی به هاردا تۆوه کان چه که ره ده که نه وه و پووه کی گیزه ر دروست ده که ن. گیزه ر له پوژه لاتی ناوه راسته وه ها تۆوه، عه ره به کان ۱۰۰۰ سال له مه و به ره له گه ل خۆیان هیناویانه بو نه وروپا.

رووه کی فره سانه

”چق چقه” یا ”گولنه په پووله پاییزه” رووه کینکی فره سانه یه. له پایزدا به شه سهوزه کانی سیس ده بن و پاشان ده مرن، به لام ره گه کانیا ن له ژیر زه ویدا ده مینه وه. بو به هاری داهاتوو گه لا و ره گی تازه دروست ده کهن .

چق چقه ”یا ” گولنه په پوله پاییزه ” له نوروپا و خوره لاتی ناسیاوه هاتوو، به لام به زور و لاتی جیهاندا بلاو بوته وه.

رووه که فره سانه کان گه لیک جوړی تریان هه یه که بو خوگرتن و مانه وه له به رامبه ر زستانی ساردا گه لیک ریگه ی جوړاوجوړیان هه یه.

گوئی لاله خواردن له سه لکه که یدا کوډه کاته وه و سه لکه که له زستاندا ده مینیتته وه. کاتیک به هار دیتته وه گه لا و گوئ دروست ده کاته. پیمان وایه که وشه ی تولپیان که ناوی گوئی لاله یه له وشه ی فارسی تیوربانوه هاتوو.

گه‌لا داره گه‌وره‌کان، گه‌لاکانیان له پایزدا ده‌وه‌ریت چونکه پتویستان به ئاوه، له زستاندا ئاو له ناو زه‌ویدا ده‌گاته پله‌ی به‌ستن و ده‌پیت به سه‌هۆل. کاتیک دره‌خته‌کان گه‌لایان نییه رووه‌کاکان پتویستان به ئاو نییه. به‌م شیوه‌یه هه‌تا ئه‌و کاته‌ی که سه‌هۆلکه ده‌توتیه‌وه ده‌مینه‌وه. ئه‌وکاته گه‌لا و گۆل و تۆو دروست ده‌که‌ن.

رووه‌کی کتوی

رووه‌که گۆلداره‌کان که له سروشتدا گه‌وره ده‌بن، پتویان ده‌گوتریت گۆلی کتوی. گۆله کتوییه‌کان له به‌هاریکی زوودا ده‌توانریت ببینرین. له پایزیشدا گۆلی کتوی ده‌توانریت ببینریت. گۆله کتوییه‌کان جۆری زۆریان هه‌یه، که به‌شیکیان له که‌ناری جاده و رینگه‌وبانه‌کان ده‌بینرین. له لای خواره‌وه ژماره‌یه‌ک گۆلی کتوی ده‌بینیت که له‌نه‌رویج گه‌وره‌ده‌بن .

که رته شی

زهمه قی یاقووتی

(درکه چه وره) گیاکۆکه

(په موله پایزه) تالیشک

پیازه مارانه

گولاله شینه، گوله جگه رپی

یهزان په‌رس

گوئه شه‌وه

گوئی تاوس

به‌یبوون

گیژتک، هه‌زار په‌ر

گوئاله‌ی په‌ر سپی